

Medicicus

Nr. 9-10 (925-926)

NOIEMBRIE-DECEMBRIE 2019

Fondator: Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

**Emil Ceban, rector,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.**

Onorată comunitate universitară,

Doar câteva zile ne despart de Noul An - un an care vine cu noi aspirații și noi reușite, cu noi obiective și tendințe spre ascensiune. Începem să scriem a 75-a filă de istorie impunătoare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, pe care vrem s-o completăm cu realizări demne, fiind unică prin misiunea sa nobilă de a instrui specialiști autentici în medicină și farmacie.

Se spune că viitorul nu deschide ușa celor ce vin fără trecut. Din acest motiv, în anul 2020 ne propunem să creăm o punte între un trecut glorios și un viitor de succes, astfel încât, axându-ne pe tradițiile și valorile promovate de predecesorii noștri, să deschidem noi orizonturi și perspective.

În Noul An, vom continua să întreprindem acțiuni care vor menține la nivel înalt procesul de educație medicală și formare continuă, aplicând o viziune inovativă și multidisciplinară din partea întregii echipe universitare.

Totodată, vom conjuga eforturile spre dezvoltarea segmentului științific, or, cercetarea reprezintă calea sigură spre progres, în special, în domeniile de importanță vitală precum

sunt medicina și farmacia. În acest sens, mizăm pe extinderea parteneriatelor curente, precum și pe stabilirea unor noi relații de colaborare, fiind deschisi pentru orice inițiative și proiecte, care să impulsioneze activitatea de cercetare și să asigure evoluția științelor medicale și farmaceutice.

Fiecare dintre noi avem obligația ca, în timp, să oferim acestei universități ceea ce avem mai de preț - rezultatele noastre profesionale. În acest context, vreau să vă mulțumesc încă o dată pentru încrederea pe care mi-ați acordat-o alegându-mă rector al Universității și vă asigur că împreună cu Dumneavoastră vom face tot posibilul ca procesele instituționale să corespundă în continuare standardelor europene, astfel încât Alma Mater să-și păstreze notorietatea.

Stimați colegi, dragi mediciniști,

Vă doresc să pășiți în Noul An cu lumină în suflet și cu speranță în inimă. Spiritul sărbătorilor de iarnă să vă înzestreze cu multă sănătate, fericire, bunăstare și inspirație nepuizabilă de a crea lucruri frumoase și de valoare.

La mulți ani fericiți!

Editorial

ÎN ACEST NUMĂR:

Alma Mater

Sistemul de Management al Calității mobilizează spre perfecționare continuă

p. 2

Instruire

Deprinderile practice ale studenților - evaluate la CUSIM

p. 3

Cercetare

Sănătatea mintală - promovare, intervenție și reabilitare

p. 4

Congresul internațional ImplantoDays, ediția a II-a

p. 5

Premieră în medicina internă din Republica Moldova

p. 6

Cooperare internațională Vizita ministrului sănătății al statului Kerala la USMF „Nicolae Testemițanu”

p. 7

Medicina tradițională chineză: 50 de zile de studiu

p. 8

Lauri merituoși

Distincții pentru cercetători și inventatori la „Infoinvent-2019”

p. 9

In memoriam

Adio, drag prieten și coleg, Vladimir Hotineanu!

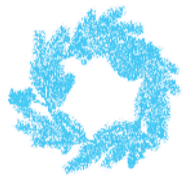
p. 10

Studenții în acțiune Al II-lea Congres al studenților farmaciști din Republica Moldova

p. 11

Univers sportiv Învingătorii competițiilor sportive universitare

p. 12

Primiți urătorii?!

Aho! Aho!

Măine Anul se-nnoiește
Și-n Moldova poposește
La USMF „Nicolae
Testemițanu” în ușă bate
S-aducă noroc și sănătate,
Prosperare-n Anul jubiliar
Și un sac mare cu bani!

**Frunză verde de susan,
Noi pășim în Noul An
Cu rectorul Emil Ceban!**
Stimate Domnule Rector,
să trăiți,
La mulți, mulți ani fericiți!
Vă dorim un car plin
cu sănătate
Și mari succese în
responsabila activitate!
Să vă dea Domnul aproape
Oameni buni, cu har în toate,
Iar Programul
Dumneavoastră managerial
Să-l realizați cu brio
în următorii ani,
Fiind ajutat de prorectori,
Șefi de subdiviziuni, decani
Și de specialiști cu mult elan.
În politicile instituționale ce
le implementați
De rezultate notabile să vă
bucurați,

**Să-nflorească a noastră
renumită Universitate
Pregătind medici și
farmaciști de calitate!**
Cadre tinere să promovați,
Proiecte noi să inițiați
Și să meargă toate roată
Mai bine ca niciodată!
Pentru-al nostru rector,
Să sunăm din clopoței
și să strigăm cu toții:
Hăi, Hăi!

În Anul Șoricelului grăbit
Salariul va fi mărit,
Sperăm că noua echipă
managerială

Va remunera și va aprecia
cinstit
Oamenii care au muncit,
De cu zori și până-n noapte,
Pentru prestigioasa
Universitate,
Sădind dragostea de carte
Pentru specialiștii în
sănătate.
Profesori și conferențieri
universitari,
Asistenți, lectori
și bibliotecari:
Mulțumită Domniilor Voastre
A îmbogățit comunitatea
noastră!
Nu cu bani și avuție,
Dar cu Inteligență,
Competență și Empatie -
Cea mai scumpă bogăție!
Vă dorim succese-n toate,
Forțe noi, entuziasm
și sănătate,
Domnul aibă-vă în paza Sa
Fie-Vă mărinoasă inima!
Iar în plan familial -
Bucurii fără hotar,
Fericire, voie bună
Cu toți cei dragi împreună!
Pace-n casă, iar la masă -
Copilași și nepoței,

Să vă bucurați de ei!
Ia mai mânați, măi,
Să răsune până la Mălina
Mică, măi: Hăi, Hăi!

**Dorim pace, liniște și
bunăstare
Întregii comunități
universitare,**
Mulți studenți dornici de
carte,
Medici-rezidenți devotați
jurământului lui Hippocrate.
Educația și cercetarea
să fie activități prioritare
În promovarea Universității
acasă și peste hotare,
Parteneri fideli și relații
durabile de colaborare,
Proiecte de amploare pentru
o continuă dezvoltare.
Cercetătorilor - publicații cu
factor de impact,
Inovații și brevete de invenție
marcante,
Implementate cu dăruire
și asiduitate
Pentru a fortifica sistemul
de sănătate.
Zurgălăi și clopoței,
Ia mai mânați măi: Hăi, Hăi!

**Dragi studenți,
vă urăm performanțe-n toate,
Cunoștințele voastre -
înalt apreciate,
Mobilități și stagii în
străinătate remarcabile,
Și schimburi de experiențe
memorabile.**
Să fiți inventivi și curajoși,
Iubitori de oameni,
sârguincioși,
Să deveniți medici și
farmaciști iscusiți
În țărișoara noastră sănătatea
să ocrotiți.
Și să duceți
al Almei Mater bun nume
În toate statele din lume,
Iar pe lângă multă învățătură,
S-aveți și distracții pe măsură!
Pentru-ai noștri studenței,
Tare ne mândrim cu ei:
Hăi, Hăi!

**Dragă comunitate universitară,
Să v-aducă Moș Crăciun
Tot ce-n viață e mai bun:
Dragostea, Prietenia,
Bunăstarea, Armonia,
Să vă-nconjoare Omenia!
Să nu duceți lipsă de bani,
La Anul și La Mulți Ani!**

Ion Ababii: „USMF Nicolae Testemițanu în afara concurenței”

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova este în afara concurenței printre alte entități academice din țară, iar succesul instituției noastre se datorează, în mare parte, profesionalismului personalului științifico-didactic. Declarația aparține academicianului Ion Ababii, rector viager al USMF „Nicolae Testemițanu”, și a fost rostită la ședința Senatului, organizată tradițional în cadrul Zilelor Universității, în data de 16 octombrie curent.

În acest an, raportul de activitate a purtat un caracter de generalizare succintă a realizărilor Universității pe parcursul unui secol, timp în care academicianul Ion Ababii a administrat instituția. Potrivit Domniei Sale, anii de activitate în fruntea instituției au culminat cu o experiență vastă, iar tot ceea ce a realizat a fost posibil grație sprijinului și încrederii acordate de întreaga comunitate universitară, al cărei obiectiv reprezintă realizarea procesului educațional, științific și clinic la nivelul rigorilor internaționale, pentru formarea profesională și civică a viitorilor medici și farmaciști.

Referindu-se la activitatea științifică, fără de care nu poate exista

o instituție de învățământ superior, profesorul Ababii a remarcat: „Politica promovată de Universitate pe acest segment este orientată spre integrarea educației cu cercetarea științifică și cu inovarea, în contextul tendințelor de dezvoltare a științelor medicale și farmaceutice la nivel mondial”. Conform declarațiilor academicianului, în perioada de referință a sporit exigența față de calitatea cercetărilor științifice, s-a extins practica realizării tezelor de doctor în științe în cotutelă și publicarea articolelor în reviste internaționale cu factor de impact.

Profesorul Ion Ababii a subliniat, în mod special, că în spatele tuturor performanțelor obținute în această perioadă se regăsește perseverența prorectorilor, a decanilor și a prodecanilor, a membrilor Senatului și a Consiliului de dezvoltare strategică instituțională, a Consiliului de administrație și a consiliilor facultăților, a consiliilor științifice și metodice, a șefilor de catedre și de subdiviziuni universitare, a tuturor angajaților Universității și a membrilor Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină, cărora le-a mulțumit cordial.

În opinia acad. Gheorghe Ghidirim, colectivul Universității

condus de Ion Ababii a realizat, pe parcursul anilor, „lucruri excepționale”, exprimându-și convinge-

legendar Nicolae Testemițanu”, a accentuat profesorul.

Academiciana Eva Gudumac a

rea că aceste persoane, împreună cu faptele săvârșite, vor intra nu doar în istoria instituției, dar și a întregii țări. „A avut dreptate cronicarul care a spus: *Nasc și la Moldova oameni!* Vom susține noua administrație în continuarea traseului de dezvoltare a Universității care poartă numele omului

susținut că a fost martorul frumoaselor realizări ale rectorului Ion Ababii, subliniind că Domnia Sa a depus o muncă asiduă, mult suflet și devotament pentru Alma Mater: „A păstrat cu sfințenie acea *cohortă de aur* a Universității, care a făcut și a dus faima acestei instituții prin formarea a zeci de generații de specialiști în medicină și farmacie”.

Sistemul de Management al Calității mobilizează spre perfecționare continuă

La Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova există un sistem de management al calității complet și performant și o echipă de o înaltă ținută academică profesională. Aceasta este concluzia echipei de audit extern, care în zilele de 26 și 27 noiembrie curent s-a aflat în misiune la instituția noastră. Evaluarea externă s-a desfășurat cu scopul de a verifica dacă procesele desfășurate în Universitate continuă să corespundă cerințelor de calitate ale Standardului internațional ISO 9001:2015. Misiunea a fost realizată de Compania de certificare „Certind” din București, reprezentată de Vlad Gheorghiu, auditor șef, și Angela Frunze, specialist în managementul calității.

Expertii în calitate au constatat că documentația Universității este întocmită și aplicată corect, fiind respectate cerințele standardului menționat, însă au venit cu unele recomandări pe segmentul managementului riscurilor și identificarea acestora.

În cadrul ședinței de totalizare, Victoria Craveț, prorector pentru activitate economico-financiară, a subliniat că prioritatea instituției noastre rămâne calitatea, iar expertiza externă este întotdeauna binevenită pentru îmbunătățirea proceselor. „De la an la an, se atestă o evoluție a proceselor conform recomandărilor anterioare. Ne propunem să extindem Sistemul de Management al Calității (SMC) în conformitate cu alte standarde, solicitate și de fondatorul instituției - Ministerul Sănătății,

Muncii și Protecției Sociale”, a subliniat Victoria Craveț.

Olga Iurco, șefa Departamentului Audit Intern, a menționat că recomandarea referitoare la procedura ce ține de managementul riscurilor este o cerință relativ nouă și mai dificilă, care urmează să fie îmbunătățită în anul 2020. „Suntem siguri că în următorii doi-trei ani vom menține Sistemul de Management al Calității și-l vom îmbunătăți, deoarece am simțit cu toții impactul pozitiv al implementării acestuia, fapt care ne mobilizează spre perfecționare continuă și ne motivează să fim cu un pas înaintea altor universități din țară”, a accentuat Olga Iurco.

În timpul misiunii, rectorul Universității Emil Ceban a avut o întvedere cu expertul Vlad Gheorghiu, unde au discutat despre funcționarea

SMC în instituția noastră și despre extinderea acestuia pe anumite domenii în anii următori. Rectorul a accentuat rolul și importanța activității Departamentului Audit Intern în asigurarea și îmbunătățirea continuă a calității proceselor desfășurate în Universitate.

Anul acesta au fost supuse evaluării externe subdiviziunile didactice: Catedra de biologie moleculară și genetică umană, Catedra de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja”, Disciplina de sinteze clinice și departamentele: Educație Medicală Continuă; Resurse Umane; Departamentul Didactic și Management Academic; Economie, Buget și Finanțe; Administrarea Patrimoniului; Achiziții și Marketing; Centrul de Consiliere Psihologică și Ghidare în Carieră.

Activitatea științifică a Universității - în continuă ascensiune

Evenimentele dedicate celei de-a 74-a aniversări de la fondarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au culminat cu o ședință plenară, în cadrul căreia profesorul Gheorghe Rojnovanu, prorector pentru activitate științifică, a prezentat Raportul privind activitatea științifică în anul universitar 2018-2019. În acest context, celor mai activi tineri cercetători care s-au manifestat în cadrul secțiilor și subsecțiilor științifice li s-au decernat diplome.

Prezent la eveniment, rectorul Universității Emil Ceban a menționat că „învățământul universitar este unul complex și include în mod necesar cercetarea științifică, având misiunea de a produce și de a însuși rezultatele cercetărilor și de a stimula continuitatea acestui proces”. Totodată, rectorul a accentuat faptul că tinerii cercetători sunt viitorul unei instituții puternice, ce are un parcurs științific valoros.

Potrivit raportului prorectorului, în instituție derulează 43 de proiecte de cercetare, dintre care 26 - naționale și 17 - internaționale. „Experiența anilor trecuți ne-a convins că obținerea proiectelor nu este un obiectiv de neatins, ci unul real, un exemplu în acest sens fiind Unitatea de Epidemiologie Clinică, creată recent cu suportul Rețelei de Epidemiologie Clinică Internațională Francofonă”, a declarat Gheorghe Rojnovanu.

Referindu-se la activitatea editorială a Universității, prorectorul a specificat că aceasta constituie o paletă diversă de publicații, dintre care: 1810 lucrări științifice și științifico-didactice, inclusiv 22 de monografii, 17 manuale, 34 de ghiduri, dicționare și compendii, 60 de elaborări metodice și 68 de protocoale clinice naționale, 273 de articole internaționale, inclusiv 46 cu factor de impact și 19 citate în SCOPUS, 354 de articole în reviste naționale, 967 de abstracte (323 naționale și 644 internaționale) și 29 de publicații electronice internaționale.

În anul de referință, cadrele științifico-didactice ale USMF

„Nicolae Testemițanu” au participat la 1445 de întruniri și forumuri științifice naționale și internaționale, unde au prezentat 1051 de comunicări orale și 394 de postere. „Acestea sunt rezultate optimiste, în ascensiune an de an, ce contribuie la sporirea imaginii Universității, având un impact major și în evaluarea ratingului în clasamentul internațional al instituțiilor de învățământ”, a remarcat prorectorul.

Activitatea inovațională și de transfer tehnologic a cercetătorilor Universității s-a materializat în 63 de certificate de inovație, 20 de brevete de invenție și 24 de certificate pentru dreptul de autor.

Totodată, rezultatele studiilor științifice au fost prezentate la 10 târguri și expoziții de cercetare și inovare (4 naționale și 6 internaționale), fiind apreciate cu mai multe medalii și distincții onorabile, dintre care: 55 de medalii de aur, 12 de argint și 8 de bronz, precum și 80 de diplome și premii speciale.

Prorectorul a subliniat că Valeriana Pantea, cercetător științific la Laboratorul de biochimie, și Alexandru Mighic, student-doctorand la Catedra de chirurgie oromaxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Guțan”, au obținut titlul de *Cel mai bun raționalizator al anului 2019*, la nivel de țară. Cu diplomă de laureat al concursului

„Cei 25 de ani de activitate semnifică o muncă titanică și multă dăruire pentru prosperarea Universității”, a declarat noul rector ales al USMF „Nicolae Testemițanu” Emil Ceban, garantând că va asigura continuitate în implementarea Strategiei de dezvoltare a Universității și realizarea Programului de activitate instituțională. „Vom păstra tradițiile și valorile și vom contribui la modernizarea și internaționalizarea proceselor, astfel încât orice student al USMF Nicolae Testemițanu să fie mândru de Alma Mater”.

Cu mesaje de recunoștință și de apreciere a activității prodigioase a rectorului Ion Ababii au venit profesorul universitar Sergiu Matcovschi și Gheorghe Buruiană, președintele Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină.

La rândul său, în semn de grațitudine pentru activitatea desfășurată, Ion Ababii a conferit medalii și diplome prorectorilor și decanilor facultăților, alți peste 600 de oameni au fost menționați cu diplome pentru muncă asiduă, responsabilitate și devotament profesional, iar toți angajații Universității au primit un premiu pentru performanțe în activitatea instituției.

Arta încrederii în sine în condițiile schimbărilor în viață

Cum să faci față provocărilor și să fii flexibil la schimbările din viața cotidiană? Răspunsuri la aceste și la alte întrebări au încercat să găsească studenții și medicii-rezidenți – participanți la workshopul „Arta încrederii în sine în condițiile schimbărilor în viață”. Acțiunea a fost organizată de Centrul de Consiliere Psihologică și Ghidare în Carieră (CCPGC) al USMF „Nicolae Testemițanu”, în data de 23 octombrie 2019.

Atelierul a inclus activități interactive de exersare a tehnicilor de sporire a încrederii în forțele proprii, participanții având posibilitatea să-și autoevalueze capacitățile prin intermediul unor chestionare, prin descifrarea mesajului ascuns al unor carduri metaforice ș.a.

Corina Lazăr, psiholog la CCPGC, i-a încurajat pe tineri să accepte provocările și schimbările spre bine pentru a se simți confortabil, remarcând faptul că participarea la aceste exerciții și orientarea spre soluționarea anumitor probleme îți induc încredere în forțele proprii. „Încrederea în sine este o experiență - înseamnă să vezi că poți face față provocărilor cotidiene, să fii sigur pe capacitatea ta de a gândi și de a lua decizii, dar și de a te adapta la schimbări”, a accentuat specialistul, făcând trimitere la psihologul american Nathaniel Branden, care afirmă că „încrederea în sine este senzația interioară de putere pentru împli-

nirea propriilor dorințe și care îți permite să acționezi. A avea așa ceva este o chestiune de supraviețuire”.

Lilian, student la universitatea noastră, a constatat că workshopul l-a ajutat să identifice care ar fi pentru el obiectivele prioritare pentru viitor și ce și-ar dori să schimbe în viață.

O altă participantă la atelier, Rodica, a afirmat că optează pentru mai multă siguranță în sine, ceea ce i-ar permite să se simtă mai responsabilă și să pună accent pe o gândire pozitivă în diverse situații din viață, iar obiectivele sale de viitor sunt cele de a deveni medic competent și de a-și crea o familie fericită. La rândul său, Ve-

ronica a menționat că aceste tehnici îi vor permite să devină mai încrezătoare în forțele proprii pentru a aplica cunoștințele obținute,

având certitudinea că este capabilă să ajute corect o persoană care necesită ajutor, să se concentreze în situații de stres pentru a acționa obiectiv și că poate depăși frica de a greși.

Reamintim că misiunea Centrului de Consiliere Psihologică și Ghidare în Carieră este de a acorda suport în identificarea soluțiilor pentru depășirea situațiilor problematice ce pot afecta experiența beneficiarilor de studii, de la admitere până la absolvire, precum și cele ale angajaților Universității.

Campanie de informare a tinerilor privind violența împotriva femeilor

Violența împotriva femeilor și abuzul familial sunt fenomene larg răspândite în țara noastră, iar societatea trebuie să conștientizeze efectele negative ale acestora, ce diminuează substanțial potențialul femeii și deteriorează calitatea relațiilor intrafamiliale și general-umane. În același timp, violența are repercusiuni și asupra bărbatului prin pierderea respectului din partea membrilor societății. Un alt efect este riscul perpetuării acestui tip de comportament în cazul copiilor - martori oculari ai abuzului domestic. Constatările aparțin Marianei Cernițanu, șefa Centrului de Consiliere Psihologică și Ghidare în Carieră a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care a moderat o lecție publică cu genericul „Abordarea multidisciplinară în combaterea fenomenului violenței în familie”.

Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova (MSMPS), Inspectoratul General de Poliție (IGP), Centrul de Medicină Legală și Coaliția națională „Viață fără violență în familie”, cu scopul de a informa și de a sensibiliza publicul privind violența împotriva femeilor și de a evidenția efectele grave pe care le are abuzul asupra acestora, în mod special, și a familiei, în general. La activitate au participat cca 150 de studenți din anul II de studii, cadre didactice și reprezentanți ai autorităților publice centrale.

Lilia Pascal, șefa Direcției po-

litici de asigurare a egalității între femei și bărbați a MSMPS, a informat că Republica Moldova s-a alăturat campaniei mondiale împotriva acestui fenomen dezastruos ce „afectează fiecare cetățean, dacă nu direct, atunci indirect, prin cos-

turile pe care le plătim pentru lichidarea consecințelor actelor de violență și care se prezintă ca un obstacol major în dezvoltarea socio-economică a oricărei țări”.

Ghenadie Neamțu, șeful Secției interacțiune comunitară a Inspectoratului General de Poliție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a prezentat numărul de cazuri de violență în familie înregistrate, în anul 2018 fiind depuse 1953 de cereri, iar până în luna septembrie a anului curent - 1558. „Acestea sunt date oficiale, însă există sute de cazuri ce nu sunt declarate de către victime”, a menționat reprezentantul IGP. El a informat că studiul *Violența față de femei în familie*, realizat de Biroul

Național de Statistică al Republicii Moldova, arată că mai mult de 63 la sută dintre femei și fete, cu vârsta cuprinsă între 15 și 65 de ani, au suferit cel puțin o formă de abuz pe parcursul vieții.

Potrivit *Strategiei naționale*

de prevenire și combatere a violenței față de femei și violenței în familie pe anii 2018-2023, actualmente, victimelor li se acordă asistență medicală, la solicitare, în baza poliției de asigurare medicală, cu excepția situațiilor de urgență. Totodată, conform legislației naționale, instituțiile medicale au un rol important în identificarea și raportarea cazurilor de violență în familie, pentru prevenirea ulterioară a acestora.

Lecția publică s-a desfășurat în data de 3 decembrie curent, în contextul campaniei *16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen*, la inițiativa MSMPS cu suportul Misiunii OSCE în țara noastră.

A XI-a ediție a workshopului Basic Surgical Skills

Studenți din anii II-VI și medicii-rezidenți de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au avut posibilitatea să-și modeleze și să-și perfecționeze dexteritățile de mână a instrumentarului chirurgical de bază, în cadrul unei noi ediții a workshopului Basic Surgical Skills, organizate de Catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie de Zilele Universității.

Cei 24 de participanți la atelier au fost supravegheați de 10 formatori

niat competența trainerilor, care au răspuns la toate întrebările participanților, acordându-le ajutorul și explicațiile de rigoare.

Potrivit conferențiarului universitar Serghei Suman, inițiatorul acestui proiect, echipa de formatori a reușit să motiveze viitorii medici să-și aprofundeze cunoștințele în domeniul chirurgiei. „Cele trei zile de practică le-au permis studenților să parcurgă primele etape în lumea tehnicilor chirurgicale. Proiectul a pus un accent deosebit pe manevrele practice chirurgicale de

și profesori ai Universității, care i-au ghidat în realizarea manevrelor chirurgicale.

Studenții de la Medicină au afirmat că au rămas impresionați de atelier: „Chiar dacă teoretic cunoșteam multe lucruri, am acumulat experiență datorită lecțiilor practice și a fost foarte interesant. Am realizat mai multe suturi și am învățat lucruri noi din chirurgia vasculară și digestivă. Sperăm ca acest proiect va continua, deoarece oferă studenților prilejul de a aplica cunoștințele acumulate în cadrul cursurilor”.

Totodată, mediciiștii au subli-

bază, începând cu cele mai simple și continuând cu manopere complexe. Fiecare tehnică a fost repetată până când toți participanții s-au obișnuit cu ea, apoi s-a trecut la următoarea. Principalele obiective ale proiectului sunt de a oferi mediciniștilor oportunitatea de a-și îmbogăți cunoștințele teoretice în domeniul chirurgiei și de a însuși tehnicile și manevrele chirurgicale de bază pe materiale biologice”, a menționat Serghei Suman.

Workshopul *Basic Surgical Skills*, ajuns la cea de-a XI-a ediție, s-a desfășurat în perioada 17-19 octombrie curent.

Deprinderile practice ale studenților - evaluate la CUSIM

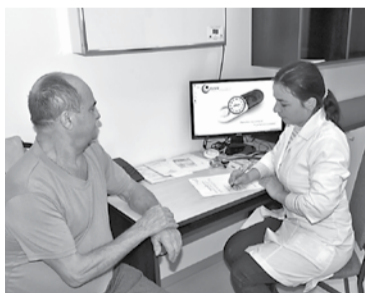
Premieră la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”: 15 grupe de studenți din anul VI ai Facultății de Medicină nr. 1, care au efectuat stagii practice în birourile medicilor de familie din localitățile țării, au fost evaluați la capitolul deprinderi practice prin metoda pacientului standardizat la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală (CUSIM).

Fără a cunoaște scenariul tematic, studenții, repartizați aleatoriu într-o sală de examinare, au trebuit să examineze, timp de 20 de minute, un pacient standardizat în baza cunoștințelor, să stabilească diagnosticul în funcție de tabloul clinic și simptome, și să prescrie tratamentul. Examinatorii îi monitorizau printr-un sistem video într-o sală special amenajată, fixând componentele și completând fișa de evaluare corespunzătoare scenariului clinic. Ulterior, mediciiștii au aflat notele de la examen prin intermediul Sistemului Informațional de Management Universitar.

Ghenadie Curocichin, șeful Catedrei de medicina de familie, a declarat că condițiile standardizate au permis evaluarea tuturor studenților după aceleași criterii. „Pentru viitor, sperăm că studenții vor fi și mai responsabili în pregătirea pentru acest examen - foarte important pentru viitorii medici”, a opinat profesorul.

Studenta Aliona Bejenari a apreciat evaluarea drept una inedită, prin

care se demonstrează clar „cât de implicați am fost în centrele medicilor de familie sau la urgență. Specificul acestui examen este cunoașterea aprofundată a materialului însușit pe parcursul tuturor anilor de studii, pentru a stabili un diagnostic corect și pentru a recomanda pacientului tratamentul potrivit - medicamente și doze”.

Andrei Romancenco, director CUSIM, a specificat că o asemenea evaluare denotă, în egală măsură, obiectivitate și transparență: „Metoda se realizează conform rigorilor de aliniere la învățământul medical internațional. Toate înregistrările video rămân în arhiva Centrului și pot servi ca material probatoriu în caz de contestații”. El a subliniat că mecanismul de repartizare aleatorie a studenților în sălile de examinare este un produs tehnologic al CUSIM-ului, elaborat de Departamentul Suport Sisteme Biomedicale și Informaționale.

Simpozion național în cardiologie

Medici cardiologi din instituțiile medico-sanitare din țară s-au reunit în cadrul Simpozionului național în cardiologie pentru a afla actualitățile din domeniu prin prisma ghidurilor noi ale societății europene de profil. Forumul a fost organizat de Disciplina de cardiologie, Departamentul Medicină Internă al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în cadrul manifestărilor prilejuite de Zilele Universității.

Rectorul Emil Ceban, prezent la inaugurarea evenimentului, a apreciat evoluția cardiologiei naționale, care ține pasul cu cea europeană, remarcând faptul că la forum vor fi abordate probleme stringente ale medicinei moderne. „Vă asigur de susținerea Universității în dezvoltarea programelor de studii la toate etapele de in-

struire: universitară, prin rezidențiat și educație medicală continuă. Fiecare membru al comunității universitare va avea posibilitatea să se afirme, iar noi vom fi alături pentru a spori împreună prestigiul instituției atât în plan național, cât

și internațional”, a accentuat rectorul.

Profesorul Valeriu Revenco, prorector pentru activitate clinică și rezidențiat, șeful Disciplinei de cardiologie, a menționat că acest eveniment are o semnificație științifico-practică majoră pentru întreaga comunitate medicală, în vederea racordării la noile cerințe ale ghidurilor europene în domeniu. Anul curent au fost reactualizate patru ghiduri ale Societății Europene de Cardiologie, trei dintre care sunt deja traduse, analizate și prezentate specialiștilor care au tangențe cu tratarea patologiilor corespunzătoare. Astfel, în ghidul revizuit privind tromboembolia arterei pulmonare au parvenit noi algoritmi de conduită în plan de diagnosticare, în funcție de care se stabilește nivelul de gravitate și se decide tipul tratamentului ce trebuie aplicat de urgență sau nu.

Ghidul actualizat referitor la dislipidemie permite evidențierea pacienților cu risc major de moarte subită sau infarct miocardic, în cazul cărora se aplică tratament agresiv, prin schimbarea strategiei de tratare și majorarea dozelor.

În al treilea ghid, consacrat anginei pectorale stabile, schimbările esențiale au survenit datorită noului concept în definiție, pacienții fiind selectați în șase grupe, în scopul prevenirii riscului de infarct miocardic repetat sau de moarte subită, în cazul lor fiind necesară intervenția chirurgicală pentru a ameliora starea lor clinică și pentru a le prelungi durata vieții.

Conform datelor Federației Mondiale a Inimii, bolile cardiovasculare (BCV) constituie principala cauză a mortalității la nivel mondial. Actualmente, anual se înregistrează peste 17,9 milioane de decese premature provocate de BCV, inclusiv de afecțiuni ale inimii și de accidente vasculare cerebrale, iar până în anul 2030 se estimează că acest indicator va atinge cifra de 23 de milioane.

Sănătatea și medicina prin prisma bioeticii

Specialiști notorii în bioetică, din țară și de peste hotare, s-au reunit la Chișinău, în cadrul unei conferințe științifice, pentru a aborda noi aspecte ale sănătății și medicinei prin prisma bioeticii.

Forumul, cu genericul „Sănătatea, Medicina și Bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, a fost organizat de Catedra de filosofie și bioetică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Centrul Național de Bioetică și Asociația pentru Filosofie din Republica Moldova. Astfel, subiecte actuale din di-

prisma bioeticii sunt o nouă tendință în știința modernă, ce integrează nu doar cunoștințele fundamentale, ci și cele sociale și psihologice, contribuind la dezvoltarea personală și profesională, ca să devină oameni integri.

Profesorul Ojovanu a menționat că acest forum reprezintă etapa finală în realizarea proiectului „Promovarea și implementarea practică a bioeticii medicale în Republica Moldova”, grație căruia au fost realizate studii fundamentale și sociologice în vederea identificării curenților în sistemul de

verse domenii ale științei și filosofiei, ce relevă problemele sănătății umane, au fost discutate în cadrul a trei secții: *Medicina și societatea: între realizări și probleme presante; Cadru spiritual și asigurarea calității vieții, bunăstării și siguranței în sănătate; Viața și sănătatea omului contemporan din perspectivă multidimensională.*

„Fără bioetică în medicină sunt de neconceput planificarea, realizarea și interpretarea datelor științifice obținute. Bioetica este știința care se află la baza elaborării programelor de învățământ ale instituțiilor de profil medico-biologic, iar universitatea noastră oferă un loc onorabil acestei discipline, având rol esențial în sfera învățământului și științelor medicale și biologice”, a declarat, în deschiderea conferinței, Olga Cernețchi, prim-prorector, prorector pentru activitate didactică.

Potrivit profesorului Vitalie Ojovanu, șeful Catedrei de filosofie și bioetică, studiile prin

sănătate din țara noastră. Per total, a fost chestionat un eșantion reprezentativ de 62 la sută dintre toți medicii din sistem, iar în concluzie s-a constatat că mai sunt multe de realizat în acest domeniu.

„Mulți medici și chiar manageri de spitale nu aplică în mod consecvent, după toate rigorile, principiile impuse de bioetica contemporană. Aceste principii nu sunt o modă, ele vin în ajutorul cadrelor medicale și al pacienților. Ultimii nu-și cunosc drepturile, iar medicii nu știu cum să procedeze în anumite circumstanțe pentru a nu le fi lezată onoarea personală și cea profesională. Din acest considerent, am reușit să organizăm un ciclu de traininguri pentru personalul medical și am creat un centru de consultanță pentru a le facilita activitatea profesională”, a subliniat profesorul.

Conferința s-a desfășurat în zilele de 8 și 9 noiembrie 2019 și a întrunit invitați din România, Ucraina și Belarus.

Expoziție inedită de Ziua Științei

Cercetători științifici ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au celebrat ediția a IX-a a Zilei Științei la o expoziție inedită, cu genericul: „Magie nu există! Totul e știință!”. Evenimentul s-a desfășurat în data de 9 noiembrie curent, la Muzeul Național de Istorie a Moldovei, sub egida Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, și la care au participat 40 de instituții de cercetare din țară.

Standul USMF „Nicolae Testemițanu”, organizat de Departamentul Știință, Biblioteca Științifică Medicală și Centrul Științific de Cultivare a Plantelor Medicinale, a inclus cărți publicate de personalul științifico-didactic, brevete, diplome și trofee ale celor mai activi inventatori și cercetători, obținute la diverse saloane internaționale de carte și la expoziții de cercetare și inovare pe parcursul anului 2019. Totodată, cercetătorii științifici de la universitatea noastră au prezentat un șir de lecții publice: *Tulburări de somn și ritm circadian – impactul asupra sănă-*

tății populației, Inginerie tisulară și medicina regenerativă: provocări și realizări, Infecțiile respiratorii virale și Obezitatea – problemă medico-socială.

În contextul Zilei Științei, la 8 noiembrie, la Universitate a fost organizată lecția publică cu tema „Regenerarea reparatorie a leziunilor de cartilaj articular”, ținută de Vitalie Cobzac, cercetător științific, Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare, student-doctorand în anul IV. Au fost prezentate rezultatele obținute după efectuarea transplantului autolog și alogen de țesut osteocondral și a scaffoldurilor 3D colagenice populate cu condrocite. La eveniment au fost prezenți studenți, medici-rezidenți, studenți-doctoranzi, precum și reprezentanți ai Departamentului Știință al Universității.

Ziua Științei în Republica Moldova, instituită prin hotărâre

de guvern, este marcată în contextul Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, proclamată la 2 noiembrie 2001.

de guvern, este marcată în contextul Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, proclamată la 2 noiembrie 2001.

Sănătatea mintală - promovare, intervenție și reabilitare

Sănătatea mintală reprezintă o problemă prioritară în domeniul sănătății publice din Republica Moldova, fapt ce a fost confirmat și de specialiștii de profil: psihiatri, narcologi, psihoterapeuți, în cadrul conferinței naționale cu participare internațională Sănătatea mintală - promovare, intervenție și reabilitare, desfășurată la Chișinău, în zilele de 14 și 15 noiembrie curent.

Conferința a fost inaugurată de profesorul Emil Ceban, rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, care a declarat că procesul de reformare

a serviciilor de sănătate mintală din țara noastră necesită o viziune novatoare și multidisciplinară - dezbaterat ce poate fi atins doar prin eforturile comune ale specialiștilor din domeniul sănătății și asistenței sociale și cele ale societății civile. În context, rectorul a exprimat recunoștință întregii echipe a Catedrei de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală și organizatorilor conferinței, în special pentru

aportul la dezvoltarea sănătății mintale în societate. „Este un domeniu complex de activitate, iar specialiștii de profil demonstrează activism și perseverență”, a conchis rectorul Emil Ceban.

Profesorul Jana Chihai, președintele Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova (SPNPPC), șef de studii la Catedra de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală a universității noastre, a relatat că sănătatea mintală a devenit un subiect tabu în societate, dar care își recapătă locul primordial în sistemul de îngrijiri medicale. Psihiatrul și-a exprimat speranța că proiectele de reforme discutate la forum vor avea un impact benefic asupra calității vieții oamenilor, întrucât au fost evidențiate provocările majore care afectează domeniul sănătății mintale în complexitatea sa deplină.

Conferința, organizată de Catedra de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală a USMF „Nicolae Testemițanu”, SPNPPC în colaborare cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, și a reunit cca 200 de medici psihiatri, psihoterapeuți, cercetători, narcologi, psihologi clinicieni, manageri și autorități competente în elaborarea politicilor de sănătate din mai multe țări, inclusiv Olanda, Elveția, Israel, România și Republica Moldova.

Congresul Internațional ImplantoDays, ediția a II-a

Ultimele tendințe în materie de implantologie dentară au fost prezentate la Congresul internațional ImplantoDays, ediția a II-a, desfășurat la Chișinău în data de 23 noiembrie curent. Evenimentul a fost organizat de Facultatea de Stomatologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Asociația Stomatologilor din Republica Moldova în parteneriat cu platforma educațională „ImplantoDays” din România.

Congresul a fost inaugurat de profesorul Emil Ceban, rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, care a remarcat importanța colaborării științifice dintre reprezentanții instituției noastre și colegii de profil din România, accentuând aportul Asociației Stomatologilor din

Republica Moldova și a Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină la desfășurarea manifestărilor de acest gen. „Participarea activă la astfel de evenimente contribuie la dezvoltarea procesului educațional și a celui de cercetare, desfășurate în cadrul Facultății. Întrunirea diferitor generații de specialiști pe un areal comun numit știință redă o deosebită importanță unor asemenea forumuri, care generează noi realizări și performanțe în stomatologia modernă”, a subliniat rectorul Emil Ceban.

La rândul său, Oleg Solomon, decanul Facultății de Stomatologie a universității noastre, președinte al Asociației Stomatologilor din Republica Moldova, a declarat că evenimentul este unul de excepție, unde savanții și specialiștii autohtoni și cei internaționali își

împărtășesc experiențele, ce conduce la îmbunătățirea metodelor și a tehnicilor de reabilitare a pacienților cu diverse forme de edentații și care, de fapt, stă la baza

calității vieții acestora și a sănătății orale.

Profesorul Nicolae Chele, șeful Catedrei de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală

„Arsenie Guțan”, a calificat Congresul *ImplantoDays* drept o performanță, iar colaborarea cu colegii din România are, de fiecare dată, un impact semnificativ în dezvoltarea științelor stomatologice.

Congresul *ImplantoDays* este considerat drept cea mai importantă platformă de educație medicală în stomatologie, având în prim-plan abordarea noilor tendințe, tehnologii și metode de reabilitare implanto-protetică, precum opțiunile de tratament al edentației totale, particularitățile de tratament chirurgical aplicat pacienților aflați sub acțiunea tratamentului antitrombotic, aspecte moderne în chirurgia ortognată, reconstrucția crestei alveolare, chirurgia ghidată ș.a.

Catedra de neurochirurgie - la a 20-a aniversare

Catedra de neurochirurgie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a marcat, în luna noiembrie curent, 20 de ani de la fondare. Cu acest prilej echipa catedrei împreună cu Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Dionid Gherman” din Chișinău (INN) și în parteneriat cu Institutul de Neurochirurgie „A.P. Romodanov” din Ucraina au organizat Simpozionul internațional în patologia cerebro-vasculară (imagistică, tratament endovascular, tromboliză, stenting, coiling, embolizare ONYX).

Rectorul Emil Ceban, prezent la inaugurare, a adresat un mesaj de felicitare în numele Senatului universitar și al întregii comunități academice, exprimând admirație și grațitudine pentru activitatea fructuoasă și performanțele științifice înregistrate, precum și pentru contribuția substanțială la dezvoltarea învățământului superior medical, la prosperarea Almei Mater și la reformarea sistemului național de sănătate. „Suntem siguri că toți medicii neurochirurghi, care sunt în totalitate absolvenți ai universității noastre, în pofida problemelor și a dificultăților cu care se confruntă, își îndeplinesc obligațiile profesionale cu cinste și devotament, acordând asistență medicală specializată la nivelul corespun-

zător și servind drept model pentru generațiile viitoare, fapt pentru care merită toată aprecierea și recunoștința noastră și a întregii societăți”, a accentuat rectorul.

Profesorul Grigore Zapuhliș a evidențiat, în discursul său, personalitățile care au stat la baza

tedrei de neurochirurgie și a serviciului specializat se datorează, în mare parte, colaborărilor internaționale, în special cu Japonia, România, Germania, SUA, Franța și Belgia, țări în care personalul catedrei, medicii specialiști și medicii-rezidenți au efectuat stagii și au preluat experiență,

fondării catedrei - renumitul profesor Zahar Sosonkin, academicianul Dionid Gherman, Eugeniu Tofănică și Vasile Rață și i-a nominalizat pe cei mai cunoscuți neurologi din țara noastră - academicianul Stanislav Groppa, profesorii Mihail Gavriliuc, Ion Moldovanu, Aurel Bodiu și alții. În opinia specialistului, ascensiunea Ca-

aducând în republică ultimele tendințe în materie de neurochirurgie și echipament performant pentru dotarea sălilor de operații.

Simpozionul a întrunit medici neurologi, neurochirurghi, imagiști și anesteziologi din R. Moldova, Ucraina, Rusia, România, Croația, Turcia și Italia.

Dreptul medico-farmaceutic în Republica Moldova

Aspecte ale dreptului medico-farmaceutic în Republica Moldova au constituit subiectul de discuție al unei mese rotunde, desfășurată la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Evenimentul științifico-practic a întrunit specialiști din cadrul instituției noastre, Universității de Stat din Moldova, Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, funcționari de la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, avocați, studenți-doctoranzi ș.a.

Protagonistii manifestării au abordat mai multe probleme stringente din domeniu, inclusiv: presupoziii pentru modificarea legislației farmaceutice, instruirea în domeniul dreptului farmaceutic în România, legislația privind statutul profesioniștilor și cel al beneficiarilor în prestarea serviciilor farmaceutice ș.a.

Academicianul Stanislav Groppa, prorector pentru

activitate de cercetare la USMF „Nicolae Testemițanu”, a menționat că tematicile vizate sunt actuale pentru Republica Moldova și reprezintă o direcție extrem de importantă atât pentru medici și farmaciști, cât și pentru societate. „Sunt subiecte frecvent întâlnite în sistemul național de sănătate, care pun în valoare drepturile pacientului paralel cu cele ale medicului și ale farmacistului, dar și ale producătorilor de medicamente”, a subliniat prorectorul.

Potrivit profesorului universitar Vladimir Safta, Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin”, studiile cu referire la dreptul medico-farmaceutic se află la etapa inițială și includ norme juridice ce reglementează domeniile activității farmaceutice, având în calitate de element principal *medicamentul* și raporturile juridice patrimoniale și nepatrimoniale stabilite între farmaciști, medici, pacienți, întreprinderile farmaceutice și instituțiile medico-sanitare.

În opinia lui Alexandru Znogovan, conferențiar universitar la Catedra de tehnologie a medicamentelor a USMF „Nicolae Testemițanu”, subiectul propus derivă din realitățile activității farmaceutice, deoarece subdomeniile juridice abordate țin de drepturile consumatorilor de medicamente, promovarea acestui domeniu, armonizarea legislației naționale cu cea europeană, dar și de etica, bioetica și deontologia în practica farmaceutică, toate acestea având o importanță deosebită.

Evenimentul științifico-practic s-a desfășurat la 10 decembrie curent și a întrunit 26 de specialiști, printre care și Robert Ancuceanu, profesor la UMF „Carol Davila” din București - invitat special, care a prezentat un raport privind instruirea în domeniul dreptului farmaceutic în România.

Congresul național în domeniul sănătății publice și managementului sanitar

Specialiști în domeniul sănătății publice și managementului sanitar din Republica Moldova s-au întrunit în cadrul celui de-al VIII-lea Congres național de profil. Ediția din anul curent a forumului, denumită „O singură sănătate”, a fost organizată de Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Societatea Igieniștilor, Societatea Științifică a Epidemiologilor și Microbiologilor, Societatea Savanților și Specialiștilor în Managementul Sanitar din Republica Moldova și Asociația Economie, Management și Psihologie în Medicină. Evenimentul a avut loc în zilele de 24 și 25 octombrie 2019.

viciile medicale ș.a. „Este foarte important ca participanții la congres să conștientizeze gravitatea acestor probleme și să vină cu inițiative ce ar facilita dezvoltarea de programe în domeniul sănătății publice”, a subliniat reprezentantul OMS.

Congresul medicilor în sănătate publică a inclus mai multe sesiuni în plen și paralele. La una dintre acestea, dedicată managementului sanitar, ce a avut loc în incinta Universității, au participat studenți-doctoranzi și membri ai catedrelor de Management și psihologie, Medicină socială și management sanitar „Nicolae Testemițanu”, au fost abordate subiecte precum: starea de sănătate a populației vârstnice din țara noastră, activitatea asistenților medicali, unele

Deschiderea Congresului a fost precedată de un flashmob al studenților de la Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, care, prin dans și un complex de exerciții fizice, au transmis populației mesajul: *Eliminați plumbul din vopsele pentru o viață sănătoasă!*

Igor Pokanevych, șeful Oficiului Național al Biroului Regional European al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) în Republica Moldova, a deschis lucrările forumului științific, menționând că sănătatea publică și managementul sanitar sunt aspecte-cheie ale sistemului de sănătate. Țările din regiunea europeană au o listă de probleme comune, specifice și țării noastre, printre acestea enumerându-se deficitul de cadre medicale și farmaceutice, calificarea acestora, infrastructura instituțiilor medicale, ser-

aspecte ale sănătății personalului medical, particularități de îmbunătățire a serviciilor medicale, modelul bio-psiho-social al bolilor ș.a.

În deschiderea sesiunii, profesorul universitar Dumitru Tintuc, Catedra de medicină socială și management sanitar „Nicolae Testemițanu”, a calificat congresul drept unul de o importanță majoră și a exprimat speranța că acele recomandări ce vor fi generate ca rezultat al discuțiilor la acest forum științific să fie aplicate cât mai curând.

Congresul național al specialiștilor din domeniul sănătății publice și managementului sanitar a întrunit somitățile din Norvegia, Ungaria, România, Ucraina și Republica Moldova, oficiali, academicieni și parteneri externi.

Premieră în medicina internă din Republica Moldova

Ecografia cu substanță de contrast - o nouă metodă de diagnostic în medicina internă - a fost prezentată pentru prima dată în Republica Moldova, în cadrul unui master-class, la conferința științifico-practică „Zilele gastroenterologiei clujene la Chișinău”. Evenimentul a fost organizat de Disciplina de gastroenterologie, Laboratorul de gastroenterologie din cadrul Departamentului Medicină Internă ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu Asociația pentru Studiul Ficatului din Republica Moldova.

Profesorul român Radu Badea a efectuat ecografia cu contrast la zece pacienți cu formațiuni de volum în ficat, examinarea respectivă fiind una esențială în diferențierea naturii benigne sau maligne a acestora. „La ora actuală, ecografia este principala metodă de screening în medicină datorită avantajelor pe care le oferă: rapiditatea obținerii unui diagnostic, lipsa de nocivitate, posibilitatea de repetare nelimitată ca număr și timp, obținerea unor planuri diverse și multiple de examinare a aceluiași

organ”, a declarat profesorul. Ecografia cu substanță de contrast (CEUS – „contrast enhanced ultrasonography”) este o investigație

ecografică în care, prin administrarea intravenoasă a unui agent de contrast ecografic, se obține o mai bună vizualizare a vaselor de sânge, inclusiv a celor cu dimensiuni foarte mici sau cu flux sangvin foarte lent, ce nu pot fi investigate prin tehnici ecografice clasice.

Profesorul Eugen Tcaciuc, șeful Disciplinei de gastroenterologie, a menționat că prezentul eveniment confirmă colaborarea durabilă cu instituțiile medicale de peste Prut, iar întrunirile de acest gen contribuie la dezvoltarea gastroenterologiei în sistemul național de sănătate.

Programul conferinței a inclus o serie de comunicări științifice despre performanțele obținute în studierea bolilor trac-

tului gastrointestinal și ale ficatului, fapt ce deschide noi perspective diagnostice și terapeutice.

Forumul științific a întrunit peste 170 de specialiști, inclusiv nume notorii în domeniul gastroenterologiei din Cluj-Napoca - profesorii Dan Lucian Dumitrașcu, Marcel Tanțău, Radu Badea, conferențiarul Alina Tanțău și Romeo Chira, doctorii Simona și Cosmin Grad, precum și medici gastroenterologi, pediatri, chirurși, endoscopiști, imagiști ș.a. din republică.

Osteoporoza sau „hoțul tăcut” - subiectul unei conferințe științifice

Afecțiunile osteoporozei, manifestările în stadii incipiente, factorii de risc și alte aspecte ale acestei maladii au fost discutate la Conferința națională cu participare internațională Actualități în osteoporoză, osteoartroză și maladii musculoscheletale non-inflamatorii, desfășurată la Chișinău, în data de 1 noiembrie curent.

Forumul a reunit peste 200 de invitați, inclusiv specialiști notorii în domeniu atât din țară - profesorii universitari Liliana Groppa, Sergiu Matcovschi, Minodora Mazur, conferențiarul universitar Lorina Vudu, cât și de peste hotare.

Evenimentul științific de profil a inclus mai multe sesiuni plenare, la care au fost abordate subiecte precum: managementul și diagnosticul de laborator al

osteoporozei și osteoartrozei, sindromul climacteric, reabilitarea pacienților cu patologii reumatice, diagnosticul și managementul durerii cervicale în viziunea specialistului neurolog, sarcopenia, fibromialgia. De asemenea, conferința a elucdat și o serie de întrebări interdisciplinare privind managementul osteoartrozei din punct de vedere al medicului reumatolog și traumatolog.

Specialiștii afirmă că mineralul esențial pentru prevenirea osteoporozei este calciul, acesta fiind vital în toate etapele vieții. Necesarul de calciu sporește pe măsură ce înaintăm în vârstă, în

a maladiilor musculoscheletale, cum ar fi: regim alimentar echilibrat, alimente sănătoase, bogate în calciu și vitamina D3, exerciții fizice adaptate, evitarea consumului de alcool, excluderea fumatului ș.a.

Osteoporoza, numită și „hoțul tăcut”, este cea mai frecventă boală metabolică osoasă din lume, fractura osteoporotică fiind o cauză importantă de morbiditate. Potrivit datelor statistice, anual circa 200 de milioane de femei sunt afectate de această afecțiune, la nivel mondial. Numărul total de cazuri însă este mult mai mare, din cauza lipsei diagnosticului și a tratamentului adecvat. După vârsta de 50 de ani, riscul de fractură crește exponențial, 40% dintre femei și 13% dintre bărbați prezentând cel puțin o fractură osteoporotică. Organizația Mondială a Sănătății estimează că, până în anul 2020, numărul bolnavilor de osteoporoză va ajunge la un miliard.

Conferința națională științifico-practică a fost organizată de Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Societatea de Combatere a Osteoporozei din Republica Moldova, Societatea Medicilor Interniști și Societatea Medicilor Reumatologi din Republica Moldova.

special atunci când intervine menopauza la femei, iar nivelul hormonului estrogen scade semnificativ. Totodată, medicii au venit cu unele recomandări de prevenire

„Stopați pneumonia - salvați sănătatea copiilor!”

„Stopați pneumonia - salvați sănătatea copiilor!” Acesta este îndemnul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) și a întregii comunități medicale, cu scopul de a sensibiliza populația cu privire la pneumonie și de a promova metodele de prevenire și de tratament al acestei maladii.

Conform calendarului OMS, anual, în data de 12 noiembrie este marcată Ziua Mondială de Luptă împotriva Pneumoniei. În acest context, Departamentul Pediatrie, Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică și Catedra de boli infecțioase ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Societatea de Pediatrie din Republica Moldova au organizat o conferință științifico-practică. Evenimentul a avut loc în data de 5 noiembrie curent și a întrunit preponderent medici pediatri, medici-rezidenți și studenți.

În deschiderea forumului, acad. Eva Gu-

dumac, profesor la Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică a USMF „Nicolae Testemițanu”, a subliniat că pneumonia este o problemă gravă și mereu actuală în țara noastră. „În ultimii ani au apărut patologii similare, dar care sunt cu mult mai greu de diagnos-

anual - 920 de mii. Cele mai fierbinți regiuni de pe glob, unde rata pneumoniei este la cote înalte, sunt Africa, Asia, Filipine și partea de est a Europei - România, Republica Moldova și țările vecine.

Profesorul Donos a remarcat o tendință pozitivă în ceea ce privește reducerea numărului de decese cauzate de pneumonie, care, totuși, rămâne o problemă globală. „În anul 2000, pneumoniile luau viața a 1,7 milioane de copii, iar în 2015 numărul acestora a scăzut până la 920 de mii. Aceste schimbări substanțiale au survenit odată cu introducerea vaccinurilor”, a remarcat Ala Donos. Studiile demonstrează că printre factorii de risc ce contribuie la dezvoltarea acestei afecțiuni respiratorii severe sunt veniturile mici ale familiilor. Astfel, în familiile cu venituri mari mortalitatea este de până la un procent, în cele cu venituri medii - până la 10%, iar în cele cu venituri mici această rată ajunge până la 59 la sută.

O altă problemă semnalată este solicitarea asistenței medicale. Astfel, dintre 5 copii care suferă de pneumonie doar 3 se adresează la medic, iar diagnosticul stabilit la timp și cu precizie este esențial pentru prevenirea deceselor cauzate de această boală. Standardul de aur în diagnosticul maladiilor respective este radiografia toracelui.

ticat, comparativ cu pneumonia de altădată. Rapoartele, protocoalele naționale și ghidurile mondiale prezentate la conferință sunt bazate pe probleme de sănătate și reprezintă niște documente importante, de care ne putem conduce la diagnosticarea afecțiunilor virale ce stau la baza pneumoniilor și au o evoluție cu totul diferită de cele bacteriene”, a punctat academi-

Ala Donos, profesor la Departamentul Pediatrie, a declarat că, potrivit OMS, la nivel mondial, la fiecare 35 de secunde un copil își pierde viața din cauza acestei maladii, zilnic decedează 2500 de copii, iar

Imunologia - regina cercetării și a medicinei

Imunologia este considerată drept regina cercetării și a medicinei, deoarece prin intermediul proceselor imunologice se produc multe maladii, unele destul de complicate, la care medicii cer și vor soluții. Declarația aparține profesorului universitar Svetlana Șciuca, Departamentul Pediatrie al Universității de Stat și Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, rostită în deschiderea conferinței științifico-practice internaționale „Sindromul de tuse și copilul imunocompromis”.

Potrivit profesorului Șciuca, în luna noiembrie au fost organizate mai multe evenimente științifice dedicate domeniului respirologiei - Ziua Pneumoniei, Ziua Bronșitei Cronice Obstructive, Ziua Fibrozei Chistice. Profesorul a accentuat rolul major și importanța acestor evenimente în îmbunătățirea asistenței medicale, deoarece aici se întâlnește știința cu practica medicală, ai căror reprezentanți au multe să-și spună și să învețe unii de la alții. „Medicii practicieni pun întrebări, iar cercetătorii trebuie să știe răspunsul sau să-l abordeze ca subiect de cercetare”, a opinat Svetlana Șciuca.

Acad. Stanislav Groppa, prorector pentru activitate de cercetare, prezent la deschiderea conferinței, a remarcat actualitatea subiectului supus discuțiilor - Imunologia - ale cărei aspecte vizează, în egală măsură, medicina clinică, cercetarea și inovarea. „Astăzi, în fața universității noastre și a întregului sistem de sănătate sunt puse probleme stringente, precum ridicarea calității vieții și

ficii sistemului medical autohton. „Noi, otorinolaringologii, ne încadrăm perfect în această tematică, mai ales că practicăm tot mai mult studiile, cercetările fundamentale și imunologice în clinica pediatrică. Nu uitați, știința este promotorul progresului umanității!”, a conchis profesorul.

Conferința a inclus mai multe comunicări, prezentate în cadrul a două sesiuni de lucru: *Imunitatea copilului*

diminuarea morbidității și a mortalității, ce pot fi soluționate prin inovare, cercetare, implementare și educație continuă”, a subliniat academișianul.

Profesorul universitar Mihail Maniuc, Catedra de otorinolaringologie, a constatat că activitatea științifică aduce doar bene-

lui, metode de evaluare a sistemului imun și a infecțiilor respiratorii și Infecțiile respiratorii la copii imunocompromiși.

Manifestarea științifică a fost organizată de Departamentul Pediatrie și Catedra de otorinolaringologie ale Universității, în data de 26 noiembrie curent.

Parteneriat extins cu universități din Bulgaria

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova își extinde parteneriatul cu instituții similare din Bulgaria, și anume cu Universitatea de Medicină din Plovdiv. În acest context, profesorul Dilyana Vicheva, prorector pentru cooperare internațională și activitate de proiect, a vizitat instituția noastră pentru a stabili împreună cu rectorul Emil Ceban aspectele colaborării bilaterale.

mătorii ani, își propune să impulsioneze sectorul științific, întrucât învățământul superior medical este unul complex și include, în mod necesar, cercetarea. Astfel, intențiile de cooperare externă, în special pe acest segment, sunt acceptate și binevenite.

La rândul său, prorectorul Dilyana Vicheva a accentuat că USMF „Nicolae Testemițanu” reprezintă, pentru partea bulgară, un avantaj în câștigarea proiectelor europene, pentru că țara noastră nu

În cadrul întrevederii au fost discutate posibilitățile de cooperare dintre cele două universități și identificate o serie de preocupări comune, în acest sens fiind semnat un memorandum de colaborare ce vizează facilitarea programelor de mobilitate pentru studenții și cadre didactice, conlucrarea în cadrul activităților academice și de cercetare și, respectiv, schimbul de informații și de materiale didactice și științifice. Rectorul Emil Ceban a menționat că, în ur-

face parte din Uniunea Europeană. Acest fapt este în beneficiul ambelor instituții și încurajează inițierea colaborării.

Memorandumul este încheiat pe un termen de 3 ani și prevede stabilirea unui cadru interinstituțional de dezvoltare a parteneriatului. Acesta mai presupune organizarea unor manifestări cu caracter științific - cursuri, simpozioane, conferințe și publicarea rezultatelor obținute prin cercetările realizate în comun.

Monitorizarea Programului Erasmus+

Oficiul Erasmus+ în Republica Moldova a desfășurat o vizită de monitorizare la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, la 3 decembrie curent, în contextul mobilităților academice oferite în cadrul Programului Erasmus+.

Claudia Melinte, coordonatorul Oficiului Erasmus+ în Republica Moldova, a vorbit despre condițiile de înregistrare și rata de succes a proiectelor, alegerea universităților-partenere, stabilirea programului de studii în universitatea-gazdă, recunoașterea creditelor de performanță ale studenților la întoarcerea în universitatea de acasă ș.a. Totodată, reprezentanta Oficiului a accentuat necesitatea evidențierii bunelor practici și a problemelor, în vederea îmbunătățirii competențelor de scriere și de depunere a propunerilor de proiecte Erasmus+.

Potrivit Cludiei Melinte, Programul Erasmus+ oferă universităților un instrument unic de mobilitate internațională a creditului, iar recunoașterea creditelor este acel exercițiu ce permite uniformizarea și compararea curriculumurilor universitare și a programelor de învățământ pentru studenții aflați în mobilitate.

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Emil Ceban a accentuat că, în următorii cinci ani, unul dintre punctele-cheie ale programului de activitate instituțională prevede internaționalizarea Universității prin atragerea studenților

străini, ajustarea programelor de studii la cele din țările lor de origine, precum și intensificarea mobilităților academice ale personalului universitar, studenților, medicilor-rezidenți și ale studenților-doctoranzi. În opinia rectorului, este necesar de a mări numărul de mobilități, care este insuficient în

tegrare Europeană (DREIE) a USMF „Nicolae Testemițanu”, a prezentat un raport ce denotă faptul că, în ultimii cinci ani, 46 de studenți, 19 profesori și 11 specialiști ai Universității au participat la mobilități în cadrul Programului Erasmus+, desfășurate în România, Danemarca, Germania, Estonia, Lituania, Austria, Grecia,

prezent, și de a stabili relații de cooperare în domeniul științific cu alte universități, actualmente instituția noastră având încheiate 92 de acorduri de colaborare internațională.

Referitor la solicitarea Universității de a activa cooperarea în domeniul cercetării, coordonatorul Erasmus+ a îndemnat reprezentanții instituției noastre să aplice la proiectul *Capacity building*, al cărui termen de înregistrare expiră în luna februarie 2020.

Evelina Gherghelegiu, șefa Departamentului Relații Externe și In-

Marea Britanie, Norvegia și Spania.

La întrunire au fost prezenți și studenții Facultății de Medicină nr. 1 - Rodica Demenciuc, Nicolae Demenciuc, Ion Jelihovschi și Ruxanda Cucerenco - beneficiari ai Programului Erasmus+, care au împărtășit impresii din experiența acumulată. Tinerii au declarat că au oferit, la solicitare, suport informațional colegilor lor, cărora le-au sugerat să se înscrie la diferite programe de mobilitate pentru a-și extinde orizontul sub aspect cultural, social și moral.

Medicina tradițională chineză: 50 de zile de studiu

O echipă de studenți și medici-rezidenți de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, însoțiți de asistentul universitar Victoria Chihai de la Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală, s-au aflat într-o mobilitate academică la Universitatea de Medicină Tradițională Chineză din Gansu, China, în perioada 18 septembrie-8 noiembrie 2019.

segment”, a comunicat rectorul, dând asigurări că administrația instituției va susține toate inițiativele ce vor fi de real folos pentru sistemul național de sănătate.

Stagiul a inclus cursuri teoretice de inițiere în medicina tradițională chineză: etiologie și patogeneză, elemente de diagnostic, formule, terapie externă a diferitor afecțiuni, precum menoxenia, menostazia, colapsul menstrual, dismenoreea, sindromul premenstrual, bolile puerperale,

internaționale, activități, excursii și competiții sportive. Cu siguranță, cunoștințele acumulate sunt vitale pentru mine, indiferent de specialitatea pe care o voi alege”.

Serghei Petrosișin, medic-rezident în anul II, specialitatea Reabilitare și medicină fizică, a relatat că a acumulat informații valoroase cu privire la metodele de diagnostic și de tratament prin aplicarea medicinei tradiționale chineze, datorită profesionalismului cadrelor didactice și buneii organizări a procesului educațional.

Ana-Mihaela Bălănuță, medic-rezident, anul III, specialitatea Pediatrie, a remarcat nivelul înalt de organizare a Spitalului de Copii din Hunan: secțiile de primiri urgente, sistemele inovative de operare și înregistrare a pacienților, echipele de voluntari antrenate în acordarea asistenței medicale, progresul domeniului IT, sistemul *no papper work* ș.a. „Departamentul de Reabilitare impresionează prin dotarea cu echipament medical performant. În cadrul instituției se regăsesc toate elementele necesare pentru acordarea asistenței medicale integrate”, a conchis medicul-rezident.

„Experiența inedită acumulată în China ne-a motivat și mai mult să creștem profesional. Apreciem înalt calitatea studiilor, în special cursurile teoretice și trainingurile de care am avut parte. Ne-au impresionat cultura, tradițiile, limba chineză și bucurăria lor națională, fiind ceva nou pentru noi. De asemenea, este incomparabilă și dezvoltarea economică și industrială a orașului și a țării, în general”, a opinat asistentul universitar Victoria Chihai.

La finele stagiului, participanții au susținut un examen, fiind apreciați cu un certificat de calificare a abilităților practice în domeniul medicinei tradiționale chineze.

Reveniți în țară, tinerii au ținut să împărtășească din experiența lor rectorului Emil Ceban, care i-a îndemnat să aplice cunoștințele asimilate din bazele medicinei tradiționale chineze și le-a sugerat să vină cu idei de proiecte ce ar putea fi implementate și în instituția noastră. „Centrul de Medicină Tradițională Chineză, Centrul Universitar de Reabilitare Medicală, Centrul Științific de Cultivare a Plantelor Medicinale sunt câteva dintre bazele universitare unde aveți posibilitatea să utilizați modelul de tratament preluat de la specialiștii din China. În ultimii ani, metodele tradiționale chineze sunt solicitate tot mai frecvent în țara noastră, iar noi vom pune accent pe dezvoltarea acestui

paralizia cerebrală și autismul. Un alt compartiment studiat a constituit fitoterapia chineză. Instruirea practică s-a desfășurat în cadrul a două clinici universitare - Spitalul de Copii din Hunan și Primul Spital afiliat al Universității de Medicină Chineză din Hunan - și a vizat dezvoltarea dexterităților în moxibustie (o tehnică de acupunctură), terapie cu ventuze, masaj Tuina, terapie ocupațională și tratament prin metode tradiționale chineze.

Vlada Bodrug, studentă în anul VI, Facultatea de Medicină nr. 1: „Ne-am familiarizat cu bazele teoretice și filozofice ale medicinei tradiționale chineze, am studiat limba și cultura locală. Totodată, am beneficiat de un program vast de conferințe

Evaluarea Unității de Epidemiologie Clinică

O comisie de experți ai Rețelei de Epidemiologie Clinică Internațională Francofonă (RECIF) s-a aflat la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, în perioada 4-6 noiembrie curent, pentru a evalua Unitatea de Epidemiologie Clinică (UEC) din cadrul instituției noastre.

Experții au analizat nivelul de pregătire al cadrelor didactice și științifico-didactice cu statut de formator în acest proiect și au întocmit un raport de evaluare, care va servi drept argument în procesul de luare a deciziei privind acreditarea internațională a UEC din Republica Moldova. Decizia definitivă va fi anunțată după reuniunea Consiliului științific al RECIF.

În cadrul întrevederii cu administrația Universității, reprezentanții RECIF au ap-

Groppa, prorector pentru activitate de cercetare, această unitate structurală vine să completeze procesul didactic, științific și cel de colaborare internațională și să asigure apropierea de structurile europene și de țările în care sunt prezente unitățile de epidemiologie.

„La început această inițiativă părea prea ambițioasă, însă am fost încurajați de către profesorul Doina Azoicăi, care ne-a asigurat că, datorită potențialului instituției noastre, a cadrelor didactice și a tot ce se realizează în Universitate, avem toate premisele pentru a crea UEC. Sperăm la o continuitate a colaborării, pentru că vom depune multă dăruire, ca și până acum”, a accentuat prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică.

La finalul întrevederii, rectorul Emil Ceban a conferit titlul onorific *Associate*

reciat pozitiv activitatea echipei naționale de formatori, menționând că UEC este un instrument eficient pentru dezvoltarea procesului didactic și a celui de cercetare.

Rectorul Emil Ceban a subliniat că UEC este un proiect binevenit și a exprimat recunoștință pentru aportul substanțial al reprezentanților RECIF. „Prin intermediul Unității de Epidemiologie Clinică vom conlucra cu toate universitățile din rețea, în special cu cele din România, mai ales pe segmentul internaționalizării”, a menționat rectorul. Potrivit academicianului Stanislav

Professor profesorului Doina Azoicăi de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr.T. Popa” Iași, iar lui Cristian-Răsvan Băicuș, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, și lui Pierre Duhaut, profesor la Universitatea Picardiei „Jules Verne”, Franța, președinte RECIF - titlul *Visiting Professor*.

Vizita a culminat cu semnarea de către rectorul Emil Ceban și profesorul Pierre Duhaut a unei convenții de parteneriat între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea Picardiei „Jules Verne”, în cooperare cu RECIF.

Cercetători ai USMF „Nicolae Testemițanu” - apreciați de guvern

Un grup de cercetători de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fost distins cu diplome de onoare din partea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (MECC), cu prilejul Zilei Științei, marcată anual în Republica Moldova în data de 10 noiembrie. Diplomele au fost oferite în semn de profundă recunoștință și apreciere înaltă pentru activitate remarcabilă, merite și rezultate deosebite în dezvoltarea cercetării, responsabilitate și profesionalism și pentru promovarea țării noastre la nivel internațional.

Printre cei aproape 100 de premianți se numără: Tatiana Raba, conferențiar universitar la Departamentul Pediatrie; Igor Casian, cercetător științific superior la Centrul Științific al Medicamentului; Sergiu Vetrician, conferențiar universitar, șef interimar al Catedrei de otorinolaringologie; Lulianna Lupașco, șefa Laboratorului de gastroenterologie, cercetător științific coordonator; Dumitru Casian, conferențiar universitar la Catedra de chirurgie generală-semiologie nr. 3; conferențiar universitar Olga Belic și Tamara Hacina, Catedra de anatomie a omului.

Ceremonia a avut loc la Casa Guvernului, diplomele fiind înmânate savanților de către Elena Belei, secretar de stat în dome-

niul cercetării al MECC, care și-a exprimat recunoștința față de întreaga comunitate științifică din Republica Moldova pentru noile cunoștințe rezultate din cercetările fundamentale și aplicative și

În total, 10 persoane au fost premiate de către AȘM pentru rezultate științifice de valoare, obținute în anul 2018, în domeniile științelor vieții, științelor exacte și ingineresti sau pentru pro-

pentru implementarea acestora în vederea sporirii competitivității economiei naționale.

De asemenea, în data de 11 noiembrie curent, profesorul universitar Viorel Nacu, șef al Laboratorului de inginerie tisulară și culturi celulare, Catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie, a devenit laureat al Premiului în domeniul *Medicină „Constantin Țibîrnă”*, acordat de Academia de Științe a Moldovei (AȘM), pentru ciclul de lucrări „Fenomene de micro-mișcare la interfața implant-os: studiu biomecanic și histomorfometric”.

movarea științei în mass-media. Totodată, cercetători de la USMF „Nicolae Testemițanu” au prezentat, la acest eveniment, un stand pe care au fost etalate diplome și trofee câștigate la diverse expoziții de cercetare și inovare pe parcursul anului 2019.

Ziua Științei în Republica Moldova a fost instituită prin hotărâre de guvern, fiind marcată în contextul Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, proclamată la 2 noiembrie 2001, în cadrul celei de-a 31-a sesiuni a Conferinței Generale a UNESCO.

Distincții pentru cercetători și inventatori la „Infoinvent-2019”

Cercetătorii și inventatorii Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, participanți la expoziția internațională specializată „Infoinvent-2019”, au fost felicitați, într-un cadru festiv, de rectorul Emil Ceban și de alți reprezentanți ai administrației instituției noastre.

Rectorul a apreciat succesele echipelor de cercetători - 15 medalii de aur, 10 medalii de argint, 4 medalii de bronz, 5 medalii din partea altor instituții, 6 trofee, premii speciale și diplome de excelență pentru invenții și drepturi de autor - realizări obținute grație managementului excelent al domeniului, desfășurat de fostul prorector pentru activitatea științifică, profesorul Gheorghe Rojnovanu. Prof. Emil Ceban a subliniat că rezultatul de la această ediție este cel mai bun din ultimii ani, totodată, ar trebui de înnoit contingentul de cercetători.

Universitatea trebuie să atragă în acest domeniu mai mulți tineri și studenți - obiectiv prioritar pentru viitorii cinci ani.

Acad. Stanislav Groppa, prorector pentru activitate de cercetare, i-a felicitat pe toți participanții pentru rezultatele excepționale obținute, accentuând că dome-

niul, Facultatea de Medicina nr. 1 - care a fost menționat cu Premiul AGEPI „Cel mai ingenios elev inovator” și cu Medalia de Aur pentru creația sa „Metodă de studiu a preparatelor microscopice prin intermediul aplicației MedNotes”. De asemenea, tânărul inventator a obținut Diploma de Excelență și Medalia de Aur din partea Asociației Române de Pteridologie și diplome de excelență acordate de Societatea Inventatorilor din Banat (Timișoara) și Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București.

Eugeniu Valic, prezent la întrunirea cu rectorul, a mulțumit pentru apreciere, menționând că printre colegii săi sunt mulți tineri care vor să se lanseze în domeniul științei cu proiecte și idei inovatoare.

În afară de medalii, trofee și diplome, cercetătorii au primit din partea Universității premii bănești în valoare totală de 60 de mii de lei.

Expoziția „Infoinvent-2019” a fost vernisată de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în parteneriat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare și s-a desfășurat în incinta Centrului Internațional Expozițional „Moldexpo”, în perioada 20-23 noiembrie 2019.

Exprimăm sincere felicitări tuturor cercetătorilor și inventatorilor, cărora le dorim ca mențiunile obținute să-i stimuleze spre noi performanțe și colaborări în activitatea de cercetare.

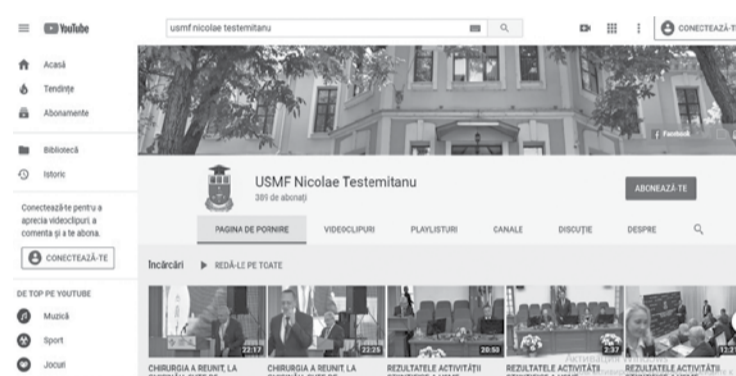
Contul de YouTube al Universității inclus în topul uniRank 2019

Contul de YouTube al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fost inclus în topul universitar YouTube uniRank 2019, publicat în luna octombrie curent.

Potrivit clasamentului, canalul de YouTube al universității noastre se situează pe primul loc printre cele șapte instituții de învățământ superior din țară incluse în top, cu un număr total de 340 de abonați. Cele 160 de videoclipuri publicate de Universitate pe această platformă au acumulat un număr total de circa 65 de mii de vizualizări, cu un număr mediu de 408 vizualizări pentru fiecare înregistrare video în parte.

registrare video, bazându-se pe datele extrase în luna octombrie 2019 și comparate cu cele din octombrie 2018.

YouTube uniRank este publicat de două ori pe an, în lunile mai și octombrie, și reprezintă un clasament social non-academic al instituțiilor de învățământ superior, bazat pe numărul de abonați pe care îl are fiecare canal de YouTube al oricărei universități. Pagina web uniRank oferă informații despre adoptarea platformei sociale YouTube în rândul universităților și cole-

În total, în clasament au fost analizate peste 8.100 de canale oficiale de YouTube ale instituțiilor de învățământ superior din 182 de țări. În ediția curentă s-au inclus suplimentar date statistice și valori de implicare pentru fiecare canal, inclusiv numărul total de abonați, de videoclipuri publicate și de vizualizări, precum și numărul mediu de vizualizări pentru fiecare în-

registrare video, bazându-se pe datele extrase în luna octombrie 2019 și comparate cu cele din octombrie 2018.

gii, incluzând lista instituțiilor academice cu prezență oficială pe YouTube. Menționăm că canalul de YouTube al Universității este gestionat de Departamentul Comunicare și Relații Publice. Îndemnăm membrii comunității universitare să se aboneze la canalul USMF Nicolae Testemițanu pentru a spori și mai mult vizibilitatea instituției noastre.

Doi medici-rezidenți - premianți la Gala Zetta 2019

Olesea Catărău și Vladimir Stratan, medici-rezidenți în anul V la specialitatea Chirurgie plastică, estetică și microchirurgie reconstructivă, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, se numără printre premianții Galei Zetta pentru al doilea an consecutiv. Evenimentul s-a desfășurat în data de 20 noiembrie 2019, la București, România.

Rezultatele excepționale ale Olesei Catărău au fost apreciate cu Premiul Rezidentului Plastician al anului 2019, iar cele ale lui Vladimir Stratan - cu Premiul Tânăra Speranță în Chirurgia Plastică. Recent, ambii au finalizat studiile postuniversitare prin rezidențiat, fiind ghidați de profesorul universitar Grigore Verega, dr. hab. șt. med., Catedra de ortopedie și traumatologie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Potrivit profesorului Verega, câștigătorii Galei Zetta sunt tineri doctori talentați și muncitori, care participă frecvent la diverse manifestări științifice și concursuri specializate, prezentând lucrări alături de celebrități mondiale ale chirurgiei plastice și microchirurgiei.

Gala Zetta - Ajută-ne să ajutăm! a adus în lumina reflectoarelor medici și medici-rezidenți, oameni devotați muncii și pasiunii lor, merituosi și modești, capabili de sacrificii pentru meseria lor nobilă. În total, în cadrul evenimentului au fost premiați 10 medici-rezidenți, tineri specialiști, chirurghi care au înregistrat o activitate științifică și operatorie remarcabilă.

Al II-lea Congres al studenților farmaciști din Republica Moldova

„Dezvoltarea medicamentului este unul dintre elementele-cheie ale activității farmaceutice, care se realizează datorită științei și cercetării. De aceea, dragostea studentului față de studiile chimice și teoretice constituie elementul forte pentru a îmbunătăți și a dezvolta domeniul farmaceutic la cel mai înalt nivel, precum și pentru o societate sănătoasă”, a declarat Cristian Negru, președintele Asociației Studenților Farmaciști din Republica Moldova, în deschiderea celui de-al II-lea Congres al studenților farmaciști din țara noastră cu genericul „Medicamentul și Farmacistul: Actualități și perspective”.

Tânărul farmacist a menționat că aniversarea Facultății de Farmacie a constituit un prilej favorabil pentru organizarea forumului științific, deoarece viitorii farmaciști au nevoie de resurse noi de informare și motivare, pentru a-și fortifica capacitățile personale. Un alt factor important, menționat de student, a

fost dezvoltarea relațiilor personale și profesionale cu colegii de la centrele universitare de profil din alte state.

La inaugurarea Congresului a participat rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, care a exprimat recunoștință întregii echipe a Facultății de Farmacie și organizatorilor Con-

gresului, în special pentru aportul la dezvoltarea imaginii și a prestigiului studentului farmacist în societate. „O știință adevărată impune implicare și dedicare, de aceea este necesar să vă construiți o perspectivă pentru viitor încă din tinerețe. Vă îndemnăm să vă înscrieți la diverse programe de mobilitate, să publicați articole în reviste științifice de profil atât din țară, cât și de peste hotare,

să faceți cercetări multiple, deoarece farmacia este un domeniu vast cu un viitor luminos”, a accentuat rectorul.

„Asociația Studenților Farmaciști este o aripă tânără a Facultății de Farmacie, care are noi viziuni și este dornică de afirmare, reușind să se impună prin acțiuni concrete și bine definite”, a remarcat Nicolae Ciobanu, decanul Facultății de Farmacie, în deschiderea evenimentului. Făcând o incursiune în istoria Facultății, conferențiarul a subliniat că aceasta se mândrește cu cei 4348 de farmaciști, care activează în diferite structuri în aria sănătății, nu doar din țară, ci și de peste hotare. Actualmente, la Facultate își fac studiile 400 de studenți în cadrul a cincisprezece catedre fundamentale. În pregătirea acestora sunt antrenate peste 150 de cadre științifice și didactice.

Decanul a apreciat drept lăudabil faptul că cel de-al II-lea Congres al studenților farmaciști din Republica Moldova este dedicat aniversării a

55-a a Facultății de Farmacie, marcată în acest an.

Congresul a inclus conferințe magistrale, ateliere, workshopuri, care au abordat subiecte prioritare ce țin de cercetările din domeniul medicamentului, actualitățile în practica farmaceutică: abilități de înțelegere și de utilizare a informației cu privire la automedicație, efectele adverse ale anabolicilor, surse naturale și netradiționale de coloranți, surse de celule stem pentru terapie și frumusețe, problematica bolilor rare în sistemul de sănătate și medicamentele orfane în activitatea farmacistului clinician, elaborarea sistemului informațional automatizat de evidență a personalului farmaceutic, bioingineria genetică - viitorul industriei farmaceutice autohtone ș.a.

Evenimentul s-a desfășurat în perioada 14-17 noiembrie și a reunit peste 150 de participanți, inclusiv specialiști notorii în domeniu din România, Austria și Republica Moldova.

„Donează Sânge, Fii Erou!” - o nouă ediție, un nou record

Studenți, medici-rezidenți și cadre didactice de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova s-au mobilizat într-o nouă ediție a campaniei „Donează Sânge, Fii Erou!”, pentru a dăruia viață. Evenimentul a fost organizat în luna noiembrie curent, de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină (ASRM) în colaborare cu Centrul Național de Transfuzie a Sângelui (CNTS).

Coordonatorul campaniei Alina Badrajan, șef al Departamentului Social, ASRM, studentă în anul V la specialitatea Medicină

paniei, cât și nemijlocit la CNTS, fiind convinsă că ajută pe cineva, iar acest fapt o bucură, îi dă energie și chiar senzația de fericire. De asemenea, tânără consideră că în calitate de viitor medic este important să fie un exemplu demn de urmat pentru populație.

Lucia Drăgan, medic la Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, a apreciat viitorii medici pentru faptul că participă necondiționat în această campanie socială: „Centrul nostru se orientează spre substituirea totală a transfuziei în situații de urgență cu donarea voluntară, care este o acțiune binevenită, donatorii având o sta-

Preventivă, a menționat că viitorii medici sunt cele mai indicate persoane pentru a promova modul de viață sănătos și pentru a dezvolta spiritul de responsabilitate și de solidaritate în societate. La această ediție a campaniei, dintre cei 168 de participanți, cei mai activi s-au dovedit a fi studenții de la Facultatea de Medicină nr. 1 - 116 donatori, urmași de colegii de la Facultatea de Medicină nr. 2 - în număr de 32, Facultatea de Stomatologie - 11 persoane și Facultatea de Farmacie - 2 persoane. De asemenea, la acțiune au participat și cinci studenți de la alte patru instituții de învățământ din capitală.

Snejana Polișciuc, studentă în anul III, Facultatea de Medicină nr. 1, a donat sânge deja pentru a cincea oară atât în cadrul cam-

re de pregătire atât fizică, cât și emoțională mai benefică pentru aceasta”. Medicul a specificat că ar fi bine să fie creat un sistem unic de informare, după exemplul unor țări europene, pentru ca donatorul să primească mesaje în momentul în care sângele donat de el este utilizat pentru pacient, deoarece acest lucru l-ar încuraja să doneze în continuare.

De notat că o doză standard de sânge, în cantitate de 450 de mililitri, salvează trei vieți omeștești. În prezent, 90 la sută dintre donatorii de sânge înregistrați în țară sunt voluntari. Potrivit studiilor, persoanele care donează sânge au cu 33% mai puține șanse să sufere de o boală cardiovasculară, în cazul lor, riscul unui infarct miocardic reducându-se cu 88 la sută.

Mediciniștii - solidari campaniei naționale de înverzire a plaiului

Studenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au participat, în această toamnă, la o acțiune de plantare a arborilor, alături de profesori și colegii lor mai mari - medici-rezidenți și studenți-doctoranzi. Activitatea a fost organizată conform

planului anual de ecologizare și de înverzire a plaiului, stabilit în prealabil de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină, și la recomandarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din Republica Moldova de a se solidariza campaniei naționale cu genericul Un arbore pentru dăinuirea noastră.

De data aceasta, mediciniștii au ales un teren în preajma Centrului Științific de Cultivare a Plantelor Medicinale din comuna Bardar, raionul Ialoveni, cu scopul de a completa cu puiet de stejar zona verde din regiune și de a crea o ambianță plăcută și atractivă, contribuind, în acest mod, la sporirea calității mediului.

Prin activismul lor, tinerii au dat dovadă de patriotism, totodată fiind și un exemplu demn de urmat pentru cetățenii acestei țări de a participa la acțiuni de înverzire și de înfrumusețare a naturii, de a păstra ceea ce a fost plantat anterior și de a lua atitudine civică împotriva celor care distrug mediul inconjurător.

Campania națională de plantare a arborilor în Republica Moldova a fost desfășurată pentru al 24-lea an consecutiv, cu scopul de a mobiliza oamenii de rând și instituțiile publice și private să contribuie la înverzirea plaiului. Acțiunea a devenit deja o tradiție pentru soluționarea problemelor de mediu.

Medtraining: Calitatea somnului vs. reușita academică

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a continuat seria de instruirii pentru studenți în cadrul proiectului Medtraining, gestionat de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină. Ediția din acest an a avut genericul „Calitatea somnului vs. reușita academică”.

Evenimentul a fost precedat de o introducere în medicina circadiană, prezentată de profesorul universitar Victor Vovc, șeful Catedrei de fiziologie a omului și biofizică, care a explicat că anterior oamenii foloseau doar lumina solară și, respectiv, secreția melatoninei - hormonul ce induce și menține somnul - era naturală. În prezent utilizăm prea multă lumină artificială în case și în stradă, iar acest fapt reduce semnificativ producerea hormonului respectiv. Și tehnologiile avansate, cum ar fi gadgeturile ce au un spectru albastru al ecranelor, inhibă această secreție. Melatonina are efecte benefice asupra corpului uman și anume reprezintă un factor anticancerigen.

Profesorul Victor Vovc a subliniat că impactul dereglării ritmului circadian, numit și ritm biologic, se manifestă prin tulburări de somn, tulburări de ordin afectiv și cognitiv, precum și prin scăderea imunității. Din acest considerent, persoanele care lucrează în schimburi de noapte pot comite mai

multe erori, din cauza reacției întârziate a organismului. „Este știut faptul că lipsa somnului în timpul nopții va avea consecințe asupra performanțelor persoanei similare unei stări de ebrietate cu un nivel de alcoolemie de 0,1 promile. În același timp, s-a demonstrat că în rândul persoanelor care dorm mai

de calitate proastă al personalului medical. Astfel, un medic-rezident care depășește cu 3 ore durata unei gărzi poate comite cu 22 la sută mai multe erori clinice, fapt ce conduce la sporirea cazurilor de mortalitate și morbiditate la pacienți.

Adrian Lupușor a accentuat că

puțin de 5 ore se atestă o mortalitate mai mare decât la persoanele care dorm 7-8 ore”, a punctat profesorul.

Asistentul universitar Adrian Lupușor a explicat corelațiile dintre somnul calitativ și rezultatele pe plan academic. Savanții au constatat că anual în Statele Unite ale Americii, 100 de mii de persoane își pierd viața din cauza erorilor medicale și a somnului

studenții trebuie să aibă un regim de somn adecvat, pentru că până a deveni medici, au mult de învățat. Specialistul a făcut referință la o teză de licență, în care au fost interviuați 100 de mediciniști, iar ca rezultat s-a constatat că 79% dintre ei au o calitate proastă a somnului, cauzată de insuficiența acestuia.

Învingătorii competițiilor sportive universitare

În cadrul Zilelor Universității 2019 au fost organizate și diverse competiții sportive sub egida Comitetului Sindical al angajaților USMF „Nicolae Testemițanu” și a Catedrei de educație fizică.

În perioada 7-15 octombrie 2019, profesorii s-au întrecut la: șah, badminton, joc de dame, baschet (aruncarea la coș), volei și tenis de masă. În total au concurat 77 de cadre științifico-didactice.

Participanții clasati pe locurile I, II, III au fost menționați cu diplome, medalii și premii bănești.

În clasamentul final, au devenit învingători la:

Șah - locul I i-a revenit lui Alexei Sofroni și Valeriei Mustață, locul II - lui Ion Șanțevoi și Alionei Cheran, iar locul III - lui Porfirii Cazac și Tamarei Cernov.

Joc de dame - pe locul I s-au plasat Vasile Oineagră și Aliona Cheran, pe locul II - Ion Șanțevoi și Valeria Mustață, pe locul III - Alexei Sofroni și Angela Ermurachi.

Badminton - pe locul I s-au clasat Valeriu Istrati, Mihail Guțuțui și Svetlana Miron, pe locul II - academicianul Gheorghe Ghidirim, Alexei

Proba de volei (mixt) a fost câștigată de: Cornel Mîtcu-Donica, Adina Pleșca, Ana Gavrușenco, Sofia Nicolaev, Lurie Noroc și Daniela Zaharco, care s-au clasat pe primul loc. Locul II a revenit următorilor sportivi: Victor Doina, Mădălina Triboi, Adriana Șindirinschi, Dumitraș Josan, Inga Ceaglei, Hasan Madi și Nicoleta Bodrug, iar locul III: Dionisie Arabadji, Canoran Akshay, Ariadna Cenușa, Valeria Caproș, Vlad Doțov și Irina Minceva.

locul III - lui Ciprian Sarivan și Marinei Muncescu.

Futsal - victoria a fost raportată de echipa studenților din Israel, locul II a fost câștigat de formația Facultății de Medicină nr. 1, anul III de studii, iar locul III - de cea a Facultății de Stomatologie.

Triatlon-forță - pe locul I s-au situat Sergiu Bădărău și Alexandru Șerban, pe locul II - Mihail Pogribnoi și Boris Galațan, pe locul III - Oleg Pogor și Dan Juc.

Bojonca și Cristina Vataman, iar pe locul III - Nicolae Bodrug, Daniel Guțuțui și Angela Ermurachi.

Baschet (aruncarea la coș): locul I - Vladimir Diaconu, locul II - Corneliu Ciurea, locul III - Vasile Guragata.

Volei - locul I a fost adjudecat de echipa Facultății de Stomatologie, alcătuită din: Oleg Solomon, decan, Lurie Țaralungă, Ghenadie Bezu, Ghenadie Popa, locul II - de cea a Facultății de Medicină nr. 1: Vladislav Iacub, Eduard Pleșca, Vitalie Lescov și Liviu Bezu, iar locul III - de reprezentanții Catedrei de educație fizică: Mihail Cojocari, șef catedră, Iulia Popov, Marian Stan și Vasile Guragata.

Tenis de masă - pe locul I s-au situat Corneliu Ciurea și Cristina Vataman, pe locul II - Igor Cujba și Angela Ermurachi, pe locul III - Alexei Bojonca și Svetlana Miron.

În competițiile studențești au participat 177 de persoane.

Baschet (mixt) - pe locul I s-au clasat: Crina Ciobanu, Vitalie Iordachi, Coher Raz, Diana Covalenco și Iulian Lîsîi, pe locul II - Vladislav Șeptichin, Corneliu Mîtcu-Donica, Daniel Munteanu, Natalia Țurcanu și Maria Carp, pe locul III - Artiom Samoilov, Valeriu Kaikov, Ganzur Soud, Ganzur Hani și Cristina Tavalica.

Tenis de masă - pe prima treaptă a podiumului au urcat Alexandru Eremia și Elizaveta Cojuhari, pe cea de-a doua - Cristian Terenti și Mădălina Virilan, iar pe treapta a III-a - Mihail Tarlapan și Laurita Gavril.

Șah - Nicolae Friniuc și Alina Nerpîi au ocupat locul I, Ciprian Rudic și Liliana Găvoază - locul II, iar Roman Godonoagă și Marina Muncescu s-au clasat pe locul III.

Joc de dame - locul I le-a revenit lui Oleg Vasiliu și Anei Haritonenco, locul II - lui Ion Spânu și Valentinei Lupu,

Badminton - locul I - Marina Caradjova și Chandran Akshay, locul II - Valentina Botnari și Dan Șestovschi, locul III - Ana Burdiniuc și Ștefan Ghetchev.

La lupta națională „Trânta” - câștigător a devenit Cornel Andrieș, care s-a ales cu trofeul „Berbecul viu”.

* * *

În perioada 25-27 octombrie curent s-a desfășurat și Memorialel „Nicolae Testemițanu” - „Iuliu Hațieganu”, ediția a XXIV-a, la care au participat studenții Universității de Medicină din Cluj-Napoca, România și cei de la universitatea noastră. Reprezentantii Universității au raportat victorii la minifotbal, volei (F), volei (B), tenis de masă. Oaspeții au câștigat numai proba de baschet (B). Scorul general - 4:1 pentru chișinăuieni.

Echipa de Armwrestling a USMF „Nicolae Testemițanu” - campioana anului 2019

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a devenit campioană absolută a anului 2019 la Campionatul Național Universitar la Armwrestling.

Complexul Sportiv Universitar a instituției noastre a găzduit prima ediție a Campionatului Național Universitar la Armwrestling, desfășurat în data de 30 noiembrie 2019, în cadrul programului Universității-2019, sub egida Federației Moldovenești a Sportului Studențesc și a Veteranilor Sportului în parteneriat cu Federația Națională Sportivă de Armwrestling, cu susținerea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Medicină preventivă - categoria sub 65 kg: locul 3 la ambele brațe;

Cristian Ceban - categoria sub 65 kg: locul 3 la brațul stâng și locul 4 la brațul drept.

Și evoluările celorlalți coechipieri au contribuit la completarea palmaresului performanțelor Universității, printre aceștia remarcându-se: **Boris Galațan, Anastasia Ursan, Vladislav Nița, Valentina Bordeniuc, Azamat Bairamkulov, Cristian Rența, Aurelian Glavan și Vasile Simcov.**

Rezultatele obținute de medicii au făcut posibil ca USMF „Nicolae Testemițanu” să se plaseze pe primul loc în clasamentul pe echipe, fiind urmată de Universitatea

de Stat de Educație Fizică și Sport și de Universitatea Agrară de Stat din Moldova.

Acest succes fulminant a fost obținut grație condițiilor de practicare a sportului create de către administrația universității noastre și a eforturilor antrenorului **Mihail Cojocari**, șef al Catedrei de educație fizică, care a înființat cercul de armwrestling și contribuie constant la îmbunătățirea performanțelor sportivilor.

Premianților la concursul individual le-au fost înmănat diplome și medalii, iar în concursul pe echipe Mihail Cojocari a ridicat Cupa Campionilor. De menționat că echipa de armwrestling a USMF „Nicolae Testemițanu” este numărul unu în clasamentele pe echipe la campionatele naționale din anii 2017 și 2018 și câștigătoarea Universiadei Republicane de Armwrestling, ediția 2019.

Adresăm felicitări studentei noastre **Nicoleta Bodrug** - prima femeie-arbitru de armwrestling din Republica Moldova, care a obținut calificare mondială, ca rezultat al participării reușite la **Campionatul Mondial de Armwrestling**, desfășurat în Antalya, Turcia, în perioada 12-21 octombrie 2018.

Nicoleta Bodrug a spus că a beneficiat de oportunitatea de a fi alături de echipa celor mai iscusiți arbitri de talie mondială și în așa mod de a-și îmbunătăți competențele în arbitraj: „Datorită oamenilor de bună credință, datorită sprijinului și generozității dumnearor, am avut posibilitatea să ajung la acest campionat și să-mi ating obiectivele propuse. Visul meu a devenit realitate!”. Studenta susține că „nu este dificil să fii arbitru, dacă iubești cu adevărat ceea ce faci, dacă treci prin tine orice luptă și dacă te simți nu doar în pielea arbitrului, dar te plasezi și în locul atletului care a depus o muncă colosală, pentru a ajunge la campionat! Sunt conștientă că îmi fac treaba bine și voi tinde de a fi și mai bună! Permanent există loc pentru a munci mai mult!”. Îi urăm succese în continuare!

CUPA CAMPUSULUI LA FOTBAL

Studenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” înregistrează rezultate notabile nu doar la studii, ci și în activități sportive. Astfel, nouă echipe, formate din tineri de diverse etnii, de la mai multe facultăți și diferiți ani de studii, au participat la cea de-a treia ediție a Cupei Campusului la fotbal, organizată la 7 decembrie curent, de către Departamentul Sport al Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină (ASRM).

Cupa a fost câștigată de echipa Căminului nr. 3, din care fac parte: Artem Artemm, Ion Hariton, Ion

Lopotenco, Diodor Stratila, Vladislav Stratila și Vasile Popozoglu.

Locul II în competiție i-a revenit echipei Căminului nr. 4, reprezentată de: Ion Vacula, Vasile Purcel, Ivan Hortolomei, Andrei Luchianiu, Mihai Balanici, Lilian Bejenari și Purice Ion Nistor.

Pe locul III s-a clasat echipa ASRM, constituită din Lurie Noroc, Tudor Ostopovici, Adrian Vicol, Mihail Brunchi, Oleg Vasiliu, Alexandru Gorea, Ștefan Echim și Alexandru Eremia.

Felicitări tuturor participanților, în special câștigătorilor, și noi performanțe în viitor!

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Daniela ȘTIRBU Inga MUSTEAȚĂ
Aurelia PAHOMEA Natalia ȚIBUH
Traian MUSTEAȚĂ

Redactor: Galina ȚURCAN

Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, com. 2099
Tiraj 1000 ex.